

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

07 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

examinând, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva sentinței Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 03 martie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2015, declarat de avocatul Cornelia Gorencu, în numele inculpatului

*Negoïța Cristian Valeriu, născut la
29 septembrie 1993, originar și locuitor al mun.
Chișinău, str. N. Dimo, 1/1 ap. 145, cetățean al R.
Moldova, fără antecedente penale;*

	<i>Termenul de examinare a cauzei</i>
<i>în instanța de fond:</i>	<i>05 februarie – 03 martie 2015,</i>
<i>în instanța de apel:</i>	<i>03 aprilie – 07 mai 2015,</i>
<i>în instanța de recurs:</i>	<i>02 iulie – 07 octombrie 2015;</i>

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 03 martie 2015, cauza fiind judecată conform prescripțiilor din art. 364/1 Cod de procedură penală, Negoïța Cristian a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2 lit. e), f) Cod penal la 5 ani și 4 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând din 17 ianuarie 2015.

2. Instanța de fond a constatat că la 16 ianuarie 2015, orele 05:00, Negoïța Cristian, în timp ce se afla în apartamentul nr. 7, str. Mihail Sadoveanu 30/1, mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, folosind un cuțit de bucătărie a atacat-o pe Rusu Natalia, a.n. 26.06.1990, a amenințat-o cu violența periculoasă pentru viață și i-a sustras în mod deschis un inel din aur cu piatră albă cu o valoare de 3000 lei, un inel din aur în formă de romb - 2500 lei, un lăntșor din aur - 3000 lei și o cruciuliță din aur - 500 lei, cauzând victimei o pagubă materială considerabilă, în sumă totală de 9000 lei.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei penale pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, că vinovăția lui este dovedită integral prin probele administrate și a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, ca tâlhărie, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei agresate, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont că inculpatul a recunoscut vina, s-a căit sincer, infracțiunea săvârșită este una gravă, anterior nu a fost judecat, are la întreținerea pe mama sa, a reparat prejudiciul cauzat, partea vătămată nu are pretenții față de el și pledează pentru o pedeapsă mai blândă, că inculpatul a comis fapta urmare a consumului de alcool în asociere cu preparate medicamentoase prescrise, care manifestă reacții neavenite - comportament neadecvat, reacții agresive, halucinații, dereglări de comportament.

Pedeapsa penală potrivit dispoziției art. 188 alin. (2) Cod penal este prevăzută în limitele de la 8 ani la 10 ani. Alternativa unei pedepse mai blânde legea penală nu prevede.

Conform art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, ca urmare a recunoașterii săvârșirii faptelor indicate în rechizitoriu și solicitării judecării cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, limitele aplicabile în prezenta cauză, ca urmare a reducerilor, reprezintă 5 ani și 4 luni (8 ani - 1/3 (2 ani și 8 luni) limita minimă și 6 ani și 8 luni (10 ani - 1/3 (3 ani și 4 luni) limita maximă.

Conform prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal, ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, rolul vinovatului în săvârșirea faptei, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și consecințele ei, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă.

Instanța nu a atestat circumstanțe excepționale. Faptul că inculpatul este tânăr, anterior nu a fost judecat, a reparat paguba, are la întreținere mama, a recunoscut faptele indicate în rechizitoriu, în ansamblu lor au permis reducerea pedepsei până la limita minimă, toate însă în ansamblu nu sunt excepționale.

Nu poate servi drept circumstanță excepțională pretinsa comitere a faptei urmare a unui concurs de împrejurări grele de ordin personal sau familial al inculpatului și anume tratamentul medicamentos, care asociat cu alcoolul a provocat starea de agresivitate, halucinantă.

Această stare a fost provocată de însăși inculpatul, care cunoscând efectul agresiv provocat de medicamente asociate cu alcoolul, urma să manifeste diligența și să se abțină de la alcool.

Circumstanță dată nicidecum nu poate fi catalogată drept excepțională și care ar atenua răspunderea, astfel că alegațiile apărătorului privind aplicarea art. 79 Cod penal sunt inconsistente.

Prin urmare, este imposibilă corectarea și reeducarea inculpatului fără izolarea reală de societate, la caz nefiind aplicabile și prevederile art. 90 Cod penal.

3. Avocatul Ion Ailoi a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, cu aplicarea prevederilor art. 79 și 90 Cod penal.

Apelantul a invocat că până la comiterea infracțiunii, inculpatul a fost diagnosticat cu neuroză formă neuroostenică și i s-a prescris un tratament, fapt confirmat prin concluzia medicului neurolog.

Anume administrarea medicamentelor în combinație cu alcoolul consumat, a dus la comiterea infracțiunii de către inculpat, iar el nu a comis infracțiunea imediat ce a văzut bunurile sustrase la partea vătămată, ci doar după intrarea în reacție a medicamentelor cu alcoolul, adică peste câteva ore.

Inculpatul a recunoscut pe deplin vina și a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, a reparat prejudiciul cauzat, fapt confirmat prin cererea scrisă de însăși partea vătămată.

Inculpatul anterior nu a comis infracțiuni, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, este caracterizat pozitiv. Un rol important la stabilirea pedepsei îl are și comportamentul lui în timpul și după comiterea infracțiunii. Or, inculpatul după sustragerea bunurilor i-a spus părții vătămate să-l aștepte câteva zile că el îi va restitui toate bunurile înapoi și i-a scris pe o foaie adresa lombardului unde urmează să ducă bunurile. Comportamentul acestuia demonstrează că nu a avut intenția de a aplica violență asupra părții vătămate, precum și de a-i cauza careva leziuni. Mai mult, a doua zi dimineața a telefonat partea vătămată, și-a cerut scuze și a solicitat să se întâlnească pentru a-i restitui toate bunurile, însă la ieșirea din casă a fost reținut de colaboratorii organului de poliție.

Circumstanțele care atenuază răspunderea vinovatului sunt: recunoașterea vinei și căința sinceră, comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni, caracteristica pozitivă, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, săvârșirea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate patologică, provocată de consumarea substanțelor medicamentoase cu alcool fără a fi conștient de efectul lor, repararea benevolă a pagubei pricinuite, săvârșirea infracțiunii ca urmare a unui concurs de împrejurări grele de ordin personal sau familial.

Circumstanțe care agravează răspunderea inculpatului nu au fost stabilite.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2015, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a indicat că instanța de fond just a concluzionat că pe caz nu se atestă circumstanțe excepționale. Faptul că inculpatul este tânăr, anterior nu a fost judecat, a reparat paguba, are la întreținere mama, a recunoscut faptele indicate în rechizitoriu, în ansamblu lor au permis reducerea pedepsei până la limita minimă, toate însă în ansamblu nu sunt excepționale.

Este întemeiată și concluzia primei instanțe că nu poate servi drept circumstanță excepțională pretinsa comitere a faptei urmare a unui concurs de împrejurări grele de ordin personal sau familial al inculpatului și anume

tratamentul medicamentos, care asociat cu alcoolul a provocat starea de agresivitate și halucinantă.

Această stare a fost provocată de însăși inculpat, care cunoscând efectul agresiv provocat de medicamente asociate cu alcoolul, urma să manifeste diligența și să se abțină de alcool. Circumstanța dată nicidecum nu poate fi catalogată drept excepțională și care ar atenua răspunderea, astfel că alegațiile apărătorului privind aplicarea art. 79 Cod penal sunt inconsistente.

Totodată, sunt nejustificate argumentele avocatului că urmează a-i fi aplicată inculpatului o pedeapsa mai blândă, nonprivativă de libertate. În acest sens, conform art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

În contextul respectiv, inculpatul a comis infracțiunea de tâlhărie, pentru care legea penală prevede pedeapsa maximală sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani. Prin urmare, aplicarea instituției suspendării condiționate a executării pedepsei în speța dată este inadmisibilă.

Ținând cont că este imposibilă aplicarea art. 90 Cod penal față de inculpat, dar nici nu sunt temeiuri pentru a individualiza pedeapsa inculpatului prin prisma art. 79 Cod penal, instanța de fond a concluzionat întemeiat că lipsește alternativă în stabilirea unei pedepse nonprivative de libertate, astfel că este imposibilă corectarea și reeducarea inculpatului fără izolarea reală de societate.

Astfel, instanța de fond a aplicat inculpatului pedeapsa minimă prevăzută de lege sub formă de 5 ani și 4 luni, cu executare, care va atinge scopul de restabilire a echității sociale și corectare a inculpatului.

5. Avocatul Cornelia Gorencu a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, cu aplicarea prevederilor art. 79 și 90 Cod penal.

Recurentul a invocat că până la comiterea infracțiunii inculpatul a fost diagnosticat cu neuroză formă neuroostenică și i s-a prescris un tratament, fapt confirmat prin concluzia medicului neurolog, unde se menționează că în rezultatul folosirii alcoolului, chiar și în doze mici, și a medicamentelor puteau avea reacții neadecvate ca: excitație, psiholotorie, agresivitate, stare de ebrietate patologică, halucinații de diferit gen, dereglări de comportament în plan psihoemoțional. Astfel, la 15.01.2015, pe la orele 23:00-24:00, inculpatul, procurând două sticle cu vin alb și o sticlă cu șampanie a mers acasă la Prepelița Ana. Ușă i-a deschis o fată pe nume Cristina, care la fel locuia în acel apartament, căreia i-a spus că o va aștepta pe Ana. După aceasta a intrat în odaia unde stă Ana, acolo a observat, că mai era o domnișoară pe nume Natalia. În timp ce o aștepta pe Ana discuta cu Natalia și consuma băuturi alcoolice. După 4-5 ore de discuție cu Natalia, el a

plecat la bucătărie de unde a luat un cuțit cu care a amenințat-o pe Natalia să-i dea inelele și lăntișorul din aur pe care le avea pe sine.

Anume administrarea medicamentelor în combinație cu alcoolul consumat în timp ce se afla în apartamentul nr. 7 de pe str. M. Sadoveanu 30/1, a dus la comiterea de către inculpat, deoarece el nu a comis infracțiunea imediat ce a văzut bunurile sustrase la partea vătămată, ci doar după intrarea în reacție a medicamentelor cu alcoolul și anume peste câteva ore.

La aplicarea pedepsei inculpatului, instanțele de judecată nu au dat o deplină eficiență prevederilor prevăzute de art. 61, 75 Cod penal. Pedepsa stabilită nu este una echitabilă în raport cu fapta comisă, personalitatea inculpatului și circumstanțele atenuante existente pe caz.

Astfel, instanțele de judecată nu au dat o deplină eficiență următoarelor circumstanțe: inculpatul a recunoscut vina și a dat declarații veridice, cauza a fost examinată conform prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală, este caracterizat pozitiv, nu are antecedente penale, are o vârstă tânără, a colaborat cu organul de urmărire penală, s-a căit sincer de cele comise, ceea ce denotă că el conștientizează pericolul social și urmările infracțiunii comise, a comis pentru prima dată o infracțiune, circumstanțe agravante nu s-au stabilit, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune, fapt confirmat prin cererea scrisă de partea vătămată.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului respectiv pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect și cu referire la argumentele din recursul avocatului, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor instanțelor de fond și de apel, inclusiv cele reproduse în pct. **2** și **4** din prezenta decizie, denotă că ambele instanțe au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind aplicarea pedepsei inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art. 61, 75, 79, 90 Cod penal și 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii

săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. Ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă. Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra motivelor în latura pedepsei penale, invocate în apelul de pe rol.

Totodată, instanțele în mod concludent au relevat că nu poate servi drept circumstanță excepțională pretinsa comitere a faptei urmare a unui concurs de împrejurări grele de ordin personal sau familial al inculpatului și anume tratamentul medicamentos, care asociat cu alcoolul a provocat starea de agresivitate și halucinantă. Or, această stare a fost provocată de însăși inculpat, care cunoscând efectul agresiv provocat de medicamente asociate cu alcoolul, urma să manifeste diligența și să se abțină de alcool. Circumstanța dată nicidecum nu poate fi catalogată drept excepțională și care ar atenua răspunderea, astfel că alegațiile apărătorului privind aplicarea art. 79 Cod penal sunt inconsistente (*pct. 5 din decizie*).

Deci pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale.

Mai mult, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5 din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei (*pct. 5 din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune avocatul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Circumstanțele enunțate denotă că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că i-au aplicat inculpatului o pedeapsă individualizată conform prevederilor legale și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Cornelia Gorencu, împotriva sentinței Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău din 03 martie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2015, în privința inculpatului Negoia Cristian Valeriu, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 21 octombrie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco